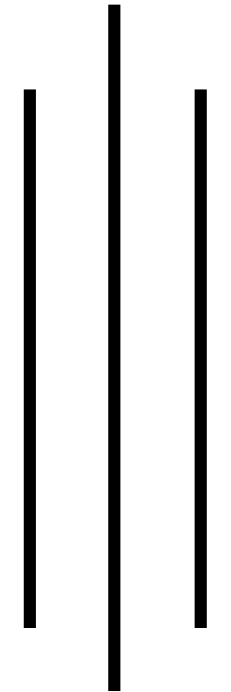

नेचासल्यान गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

गाउँ सभाबाट स्वीकृत मिति : -२०७७।०३।१०

नेचासल्यान गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सोलुखुम्बु

१ नं. प्रदेश नेपाल

नेचासल्यान गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

नेचासल्यान गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: नेचासल्यान गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा २ बमोजिम नेचासल्यान गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन २०७७” रहेको छ ।
यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गते देखि नेचासल्यान गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि १ बमोजिम सम्पत्ति कर, घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. **भूमि कर, मालपोत:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि २ बमोजिम भूमि कर मालपोत लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
४. **घर वहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि ३ बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि ४ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि ५ बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि ६ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ (प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनले व्यवस्था भएकाले सोही बमोजिम हुनेछ) ।
८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि ७ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि ८ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१०. **बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि ९ मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि १० बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ, कोयोकिड, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र च्याफ्टीङ शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिड, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र च्याफ्टीङसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि ११ बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि १२ मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटनशुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१५. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।
१७. **करको असुली तथा दण्ड जरिवना :** यस गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कर तथा गैर कर आर्थिक वर्ष भित्रै बुझाईसक्नु पर्नेछ । उक्त समय भित्र कर नबुझाई पहिलो आर्थिक वर्ष भित्र कर बुझाउन आएमा २५ प्रतिशत थप र त्यस पछि प्रत्येक आर्थिक वर्षको १५ प्रतिशतका दरले थप गरी जरिवना लाग्नेछ ।
तर, कर उठाउन प्रोत्साहनको लागि कुनै निश्चित समयावधी तोकेर निश्चित प्रतिशत जरिवाना छुट दिन गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गर्न वाधा पर्ने छैन ।
१८. यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

अनुसुचि १: एकीकृत सम्पत्ति कर

सम्पत्ति कर मूल्यांकन रकमलाई रु लाख मा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ	रकम रु
१. सात लाख रुपैयाँ सम्मको मूल्यांकनमा	एकमुष्ठ रु २०
२. सात लाख भन्दा बढी बीसलाख रुपैयाँ सम्मको	रु ५० (रु पचास)
३. बीसलाख रुपैयाँभन्दा बढी पचासलाख सम्मको	रु १०० (रु एकसय)
४. पचास लाख भन्दा बढी	रु २००

अनुसुचि २: भुमिकर (मालपोत)

भुमि कर (मालपोत)	दररु
किसिम	
अब्वल/ दोयम	१०
सिम/चाहर	५
चाहर	६

अनुसुचि ३: घरजग्गा बहाल कर

सि.नं.	शिर्षक	दर
१.	घर जग्गा बहाल कर	१०%

अनुसुचि ४: व्यवशाय करव्यवसाय कर (रु)

व्यवसायको किसिम	वार्षिक दर रु
१.होटल रेष्टुरेन्ट लज सहित	२०००
२. होटल रेष्टुरेन्ट	१०००
३. मासु पसल	१०००
४. सुनचाँदी गरगहना पसल	२०००
५. फेन्सी पसल /कपडा पसल	१०००
६. विविध श्रृंगार पसल (थोक/खुद्रा)	१०००
७. निर्माण सामाग्री (हार्डवेर)	२०००
८. खाद्यान्न, किराना, डिलर (खुद्रा)	१०००
९. भाँडा र गिफ्ट पसल	१५००
१०. स्टेसनरी	१०००
११. फोटो स्टुडियो	१०००
१२. अन्य संचार सेवा प्रदायक	५०००
१३. इलेक्ट्रोनिक्स पसल तथा मर्मत	१०००
१४. सवारी मोटर पार्ट्स/वर्कसप	१०००
१५. ग्रिल उद्योग	१०००
१६. कवाडी सामानको थोक विक्रेता	१०००
१७. टेण्ट हाउस/ साउण्ड सिस्टम	१०००
१८. वित्तीय संस्था (निजी)	
क वर्ग	क) ५०००
ख वर्ग	ख) ३०००
ग वर्ग	ग) १०००
घ वर्ग	घ) १०००
१९. सहकारी संस्था	१०००
२०. औषधि पसल /ल्याब	१०००
२१. पशु औषधि पसल/ल्याब	१०००
२२. इलेक्ट्रोनिक्स पसल	१०००
२३. फर्निचर (काष्ठ, मेटल) उद्योग	१५००
२४. निजी अस्पताल	१०००
२५. मिल	१०००
२६. कपडा सिलाई	५००
२७. हेयर कटिड	५००
२८. ल फर्म	१०००
२९. बोर्डिङ्ग स्कूल	३०००
३०. निर्माण व्यवसायी	३०००
३१. आयल पम्प वा कारोबार गर्ने	५०००
३२. तरकारी पसल	५००

३३. चस्मा पसल	५००
३४. नर्सरी र फलफुलका विरुवा विक्री वितरण	५००
३५. रंग रोगन पसल (थोक)	१०००
३६. कम्प्युटर इन्सिच्युट	१०००
३७. अडिट फर्म	२०००
३८. उद्योग	
ख) ५ लाख सम्म पुँजी भएको	क) १०००
ख) २० लाख सम्म पुँजी भएको	ख) १५००
ग) २० लाख भन्दा बढी पुँजी भएको	ग) २०००
३९. पुल बोर्ड	१०००
४०. रेमिटेन्स सेवा	१५००
४१. कटिड हुंगा	१५००
४२. कसर उद्योग	१०००
४३. व्लक उद्योग	
४४. कुखुरा फर्म उद्योग	५००
४५. कृषिजन्य वस्तुको गोदाम तथा (नियमानुसार कर नलाग्ने बाहेक)	५००
४६. अन्य व्यवशाय दर्ता	१०००

अनुसुचि ५: जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु (प्रतिवन्धित बाहेक) कर

जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु (प्रतिवन्धित बाहेक) कर प्रति केजी	दर प्रति के जी रु
१. अलैंची	५
२. चिराइतो	२
३. अदुवा	१
४. सतुवा	१००
५. टिम्बुर	२
६. विष	५
७. पाँचऔंले	५
८. पाखन वेद	५
९. ठुलो ओखती	५
१०. अल्लो	५
११. लौठ सल्ला	५
१२. लोक्ता	५
१३. कवाडी सामान प्रति के.जि.	०.५०
१४. जिवजन्तु निकाशी(भैसी/गोरु/बाख्रा/बंगुर)	१००/५०/१०/१०

अनुसुचि ६: सवारी साधन कर

क्र.सं.	विवरण	दर (रु)
१.	सम्पूर्ण सवारी साधन	प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम

अनुसुचि ७: विज्ञापन कर

विज्ञापन कर रु	दर रु
१. होडिङ्ग बोर्ड प्रति वर्ग फिट	२०
२. फ्ल्यास बोर्ड प्रति वर्ग फीट	१०
३. भित्ते लेखन प्रति वर्ग फिट	५

अनुसुचि ८: मनोरञ्जन कर

विवरण	दर
मनोरञ्जन कर	प्रदेश कानुन बमोजिम

अनुसुचि ९: बहाल बिटौरी कर

बहाल बिटौरी कर	दर
१. सार्वजनिक स्थानमा टहरा निर्माण गरी व्यवशासय गर्ने वार्षिक	३०००
२. सार्वजनिक स्थलमा साप्ताहिक रुपमा मात्र पसल राख्ने प्रति पटक	५०

अनुसुचि १०: पार्किङ शुल्क

पार्किङ शुल्क	दर
१. वस, ट्रक, हेवि गाडी	५०
२. जीप कार अन्य साना गाडी	२०

अनुसुचि ११: ट्रेकिड, कायाकिड, प्यारागलाईडिड कर

विवरण	दर (रु)
ट्रेकिड, कायानिड, क्यानोनिड, न्याफ्टिड, प्यारागलाईडिड, जिप फ्लायर, बञ्जी जम्पिड	०

अनुसुचि १२: सेवा शुल्क तथा दस्तुर

सेवा शुल्क तथा दस्तुर	दर रु
सेवा शुल्क	
१. अचल सम्पत्ति मुल्याङ्कन सेवा शुल्क (प्रति लाख)	५०
२. आयश्रोत मुल्याङ्कन सेवा शुल्क (प्रति लाख)	१००
३. गा.पा को हल भाडा सेवा सुल्क	१०००
४. गा.पा जेसिबी भाडा प्रति घण्टा	३०००
५. घ वर्गको ठेक्का इजाजत पत्रनविकरण	७०००
६. घ वर्गको ठेक्का इजाजत नविकरण तथा अन्य ठेक्का इजाजत नविकरण सिफारिश	२०००
७. फोरमैला व्यवस्थापन सेवा शुल्क(प्रतिघर)	रु ५०/ महिना
८. अन्तराष्ट्रिय गै.स.स. जुनसुकै सिफारिश	५०००
सिफारिश तथा प्रमाणीत	
१. अपुतालो सिफारीस दस्तुर	१०००
२. पक्की घर प्रमाणित	३००
३. कच्ची घर प्रमाणित	१००
४. वसोवास प्रमाणित	१५०
५. उद्योग ठाँउसारी गर्ने सिफारीस	५००
६. व्यावसायिक घर कोठा खोल्ने	२००
७. आवासिय घर कोठा खोल्ने	१५०
८. हकभोग तथा जोतभोग र छुट दर्ता सिफारीस	१००
९. साना घरेलु उद्योगमा आगलागी सिफारीस	३००
१०. मझौला उद्योगमा आगलागी सिफारीस	१०००
११. ठुला उद्योगमा आगलागी सिफारीस	२०००
१२. सर्वसाधारणको घर टहरा आगलागी सफारीस	निशुल्क
१३. नक्सापास किताब दस्तुर	५००
१४. संघसंस्थाको बैंक खाता खोल्दा सिफारीस	३००
१५. घरपाताल प्रमाणित	२००
१६. व्यवसाय प्रमाणपत्र दस्तुर	१५०
१७. घर कायम सिफारीस वा निर्माणाधिन रहेको सिफारीस	१००
१८. वैदेशिक रोजगारीमा मृत्यु हुनेको सिफारीस	निशुल्क

१९. नम्वरी जग्गाको रुख काट्ने सिफारीस	२००
२०. सहूलियत काठको सिफारीस	१०००
२१. विद्युत जडान सिफारीस	१००
२२. विद्युत थ्रिफेज जडान सिफारीस	५००
२३. विद्युत टान्सफरर्मर जडान सिफारीस	४०००
२४. व्यवशाय दर्ता नविकरण शुल्क	५०
२५. खानेपानीको धारा जडान	१००
२६. संस्था दर्ता सिफारीस	५००
२७. संस्था नविकरण सिफारिश	३००
२८. सिनेमाहल खोल्ने सिफारीस	१००००
२९. मेला सर्कस अनुमति सिफारिश	२०००
३०. कर तिरेको रसिदको प्रतिलिपि	२०
३२. व्यवसाय गर्ने सिफारिश	१०००
३३. व्यापारव्यवसाय बन्द भएको वा हुँदै नभएको सिफारीस	२००
अभिनको लागि गरिने सिफारिश	
१. ५ रोपनी सम्म	रु १००
२. ५ देखि १३ रोपनी सम्म	रु १५००
३. १३ रोपनी भन्दा बढी	रु २००
उद्योग खोल्ने सिफारिश	१५००
संस्थागत शिक्षण संस्था दर्ता (गा.पा.ले गर्ने) सिफारिश (रु)	
१. क्याम्पस	२००००
२. प्राविधिक शिक्षण संस्था	१००००
३. स्तर वृद्धि	५०००
घर नक्शा पास (रु/वर्गफुट)	
१. बजार क्षेत्रमा	५
२. बजार क्षेत्र बाहेक	३
३. काठको घर वा गोठ घर प्रति वर्गफुट	०
अन्य दैनिक सिफारिश (रु)	
१. निवेदन दस्तुर	१०
२. नाता प्रमाणित जिवित संगको	१००
३. जन्ममिति प्रमाणित गर्ने	१००
४. विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित	२००
५. अंग्रेजि माध्यम सिफारीस तथा प्रमाणित	२००
६. वसाईसराई प्रमाणित	१००
७. मृत्यु प्रमाणित	२००
८. व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित	१००
९. हकवाला वा हकदार प्रमाणित	१००
१०. संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारीस गर्ने	१००
११. वैदेशिक अध्ययन तथा रोजगार सिफारिश	१०००

१२. आर्थिक अवस्था कमजोर तथा विपन्नता प्रमाणित वा सिफारिश	०
१३. नागरीकता लिन को लागी सिफारीस	२००
१४. वहालकर को लेखाजोखा प्रमाणित	२००
१५. मोही लगत कट्टी को सिफारीस	५००
१६. चौकिल्ला प्रमाणीत	२००
१७. कागज मञ्जुरीनामा प्रमाणीत	२००
१८. न्यायीक समितिमा उजुरी दर्ता वा मिलापत्रको कागजात गराउने निवेदन दर्ता सिफारीस	२००
१९. निशुल्क वा सशुल्क स्वस्थ उपचारको सिफारीस गर्ने	०
२०. घरवाटो प्रमाणीत	२००
२१. पुर्जामा घरकायम गर्ने सिफारीस	१००
२२. नाम वा जन्ममिति संसोधन सिफारीस	२००
२३. जग्गाधनि पुर्जा हराएको सिफारीस	२००
२४. कित्ताकाट गर्ने सिफारीस	२००
२५. नामसारी गर्ने सिफारीस	१००
२६. जग्गाको दर्ता सिफारीस	१००
२७. मृतक सँगको नाता प्रमाणित तथा सिफारीस	२५०
२८. विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिश	०
२९. जिवित रहेको सिफारीस	१००
३०. अपाङ्ग सिफारिश	०
३१. अस्थायी तथा स्थायी बसोबास सिफारिश	१००
३२. आर्थिक अवस्था कमजोर सिफारिश	०
३३. आर्थिक अवस्था बलियो सिफारिश	२००
३४. दुवै नाम गरेको व्यक्ति एउटै हो भन्ने सिफारिश	२००
३५. जन्म मिति प्रमाणीत	१००
३६. जग्गा मूल्यांकन सिफारिश तथा प्रमाणीत	२००
३७. अदालत कोट फि मिनाहा सिफारिश	०
३८. नाबालक परिचय पत्र सिफारिश	१००
३९. चौपाय सम्बन्धि सिफारिश	१००
४०. व्यवशासय दर्ता सिफारिश	२००
४१. संस्थागत विद्यालय ठाउँसारी सिफारिश	१०००
४२. विवरण खुलाई पठाउने कार्यका लागि सिफारिश	२००
४३. पेन्शन सिफारीस वैदेशिक मुलुक	५००
४४. पेन्शन सिफारीस नेपाल को लागी	२००
४५. पालनपोषणको लागी सिफारीस	२००
४६. वैवाहिक अंगिकृत नागरीकता सिफारीस	१००
४७. साधारण सिफारीस	२००
४८. सर्जिमिन/मुचुल्का	२००
४९. दरपिठ सिफारिश प्रति पाना	१००
५०. नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिश	१००

५१. प्लटिड इजाजत सिफारिश प्रति रोपनी	२०००
५२. छात्रवृत्ति सिफारिश	१००
५३. विद्यालय संचालन वा कक्षा स्तर वृद्धि सिफारिश	१००
५४. उद्योग ठाउँसारी सिफारिश	२००
५४. दलित आदिवासी जनजाती सिफारिश	१००
४९. प्रतिलिपि वा प्रतिलिपिको लागि सिफारिश	तोकिएको शुल्कमा थप ५०
५५. अन्य सिफारिश	१००
दण्ड जरीवाना	
१. जुनसुकै कर तथा गैर कर १ वर्ष भित्र तिर्न आएमा कर तथा गैर करको	२५ प्रतिशत
२. त्यस पछिको प्रत्येक वर्ष थप	१५ प्रतिशत
३. पशु चौपाया जथाभावि छाडेमा	५०
४. जथाभावि फोहोर फालेमा	२००
५. सडकमा जथाभावि सामाग्री थुपारेमा	रु ५००
६. ३५ दिन नाघी दर्ता हुने व्यक्तिगत घटना	१००
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर(ढुङ्गा, गिट्टि, बालुवा भ्याट बाहेक)	४ प्रति वर्ग फुट
१. ट्रयाक्टर प्रति ट्रिप	रु ५००
२. टिप्पर ६ चक्के प्रति ट्रिप	रु १०००
३. घर छाउने कटिड ढुङ्गा प्रति ट्रिप (ट्रयाक्टर)	रु २०००
४. बाँस/कुकाठ निकासी प्रति ट्रिप (ट्रयाक्टर)	रु ५००
पूर्वाधार उपभोग शुल्क (सडक)	
१. ट्रयाक्टर	रु ७०
२. ठूला सवारी साधन	रु १००
२. हलुका सवारी दैनिक जीप	रु ५०
३. व्याक हो लोडर दैनिक	रु १०००
४. स्काभेटर दैनिक	रु २०००

अनुसुचि १३: पर्यटन शुल्क

विवरण	दर
गा.पा. भित्र ट्रेकिड तथा पर्यटन प्रवेश शुल्क	०
गाउँपालिकाले पर्यटन क्षेत्र भनि तोकेको क्षेत्रमा	०